

Γιώργος Αθανασιάδης → Δικηγόρος, Θεατρικός Συγγραφέας → e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

ΠΕΡΙ ΝΟΜΩΝ & ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΗΣ

Το άδοξο τέλος του «μεγάλου του της θαλάσσης κράτους» Η πανούκλα θερίζει την Αθήνα, 430 π.χ.

Μέρος 4ο

Σημαντικότερη αναφορά για την ασθένεια, την εκδήλωση και τα συμπτώματά της, μας δίνει ο Θουκυδίδης και μάλιστα με ακρίβεια ιατρική θα μπορούσε να πει κάποιος. Θεωρώ ότι και το ότι ποθένησε ο ίδιος σοβαρά και αναρρωσε είναι ένας λόγος για να περιγράψει τόσο «ζωντανά» και με τόση ακρίβεια όσα έζησε. Παραθέτω, κατωτέρω το κείμενο του μεγάλου ιστορικού αυτούσιο και χωρίς παρέμβαση δική μου, διότι πραγματικά, θα ήταν ασέβεια στον μεγάλο μας ιστορικό η οποιαδήποτε παρέμβαση στις περιγραφές αυτές. Παρακαλείται ο αναγνώστης του άρθρου αυτού, να κάνει τον κόπο να διαβάσει το κείμενο ολόκληρο, αν είναι δυνατόν πρώτα στην αρχαία και μετά τη μετάφραση, απλά για να γνωρίσει και τη μαγεία και τελειότητα της γλώσσας μας και την ιστορική της συνέχεια και εξέλιξη μέσα από τις χιλιετίδες. Εκείνο βέβαια που έχει σημασία στο κείμενο αυτό, είναι η ακρίβεια των περιγραφόμενων:

Θουκυδίδη Ιστορία, βιβλίο Β' - αρχαίο κείμενο

«... τὸ μὲν γὰρ ἔτος, ὡς ὠμολογεῖτο, ἐκ πάντων μάλιστα δὴ ἐκεῖνο ἄνοσον ἐς τὰς ἄλλας ἀσθενείας ἐτύγχανεν ὄν· εἰ δὲ τις καὶ προῦκαμνέ τι, ἐς τοῦτο πάντα ἀπεκρίθη. [2.49.2] τοὺς δὲ ἄλλους ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως, ἀλλ' ἐξαίφνης ὑγιεῖς ὄντας πρῶτον μὲν τῆς κεφαλῆς θέρμαι ἰσχυραὶ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐρυθμήματα καὶ φλόγῳσι ἐλάμβανε, καὶ τὰ ἐντός, ἢ τε φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα, εὐθύς αἱματώδη ἦν καὶ πνεῦμα ἄτοπον καὶ δυσῶδες ἦφιεν· [2.49.3] ἔπειτα ἐξ αὐτῶν πταρμὸς καὶ βράγχος ἐπεγίνετο, καὶ ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ κατέβαιναν ἐς τὰ στήθη ὁ πόνος μετὰ βηχὸς ἰσχυροῦ· καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρδίαν στηρίζεον, ἀνέστρεφέ τε αὐτὴν καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς πᾶσαι ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὠνομασμένοι εἰσὶν ἐπήσαν, καὶ αὐταὶ μετὰ ταλαιπωρίας μεγάλης. [2.49.4] λύγξ τε τοῖς πλέοσιν ἐνέπιπτε κενή, σπασμὸν ἐνδιδοῦσα ἰσχυρόν, τοῖς μὲν μετὰ ταῦτα λωφίσαντα, τοῖς δὲ καὶ πολλῷ ὕστερον. [2.49.5] καὶ τὸ μὲν ἔξωθεν ἀπτομένῳ σῶμα οὐτ' ἄγαν θερμὸν ἦν οὐτε χλωρόν, ἀλλ' ὑπέρυθρον, πελιτόν, φλυκταίναις μικραῖς καὶ ἔλκεσιν ἐξηνηθός· τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκάετο ὥστε μήτε τῶν πάντων λεπτῶν ἱματίων καὶ σινδόνων τὰς ἐπιβολὰς μηδ' ἄλλο τι ἢ γυμνοὶ ἀνέχεσθαι, ἠδισταὶ τε ἂν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ρίπτειν. καὶ πολλοὶ τοῦτο τῶν ἡμελημένων ἀνθρώπων καὶ ἔδρασαν ἐς φρέατα, τῇ δίψῃ ἀπαύστῳ ξυνεχόμενοι· καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ καθιστῆται τό τε πλέον καὶ ἔλασσον ποτόν. [2.49.6] καὶ ἡ ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν

καὶ ἡ ἀγρυπνία ἐπέκειτο διὰ παντός, καὶ τὸ σῶμα, ὅσον περ χρόνον καὶ ἡ νόσος ἀκμάζει, οὐκ ἐμαραίνετο, ἀλλ' ἀντεῖχε παρὰ δόξαν τῇ ταλαιπωρίᾳ, ὥστε ἢ διεφθείροντο οἱ πλείστοι ἐναταῖοι καὶ ἑβδομαῖοι ὑπὸ τοῦ ἐντός καύματος, ἔτι ἔχοντες τι δυνάμει, ἢ εἰ διαφύγοιεν, ἐπικατιόντος τοῦ νοσήματος ἐς τὴν κοιλίαν καὶ ἐλκώσεώς τε αὐτῇ ἰσχυρᾶς ἐγγιγνομένης καὶ διαρροίας ἄμα ἀκράτου ἐπιπιπτούσης οἱ πολλοὶ ὕστερον δι' αὐτὴν ἀσθενεῖα διεφθείροντο. [2.49.7] διεξήκει γὰρ διὰ παντός τοῦ σώματος ἄνωθεν ἀρξάμενον τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ πρῶτον ἰδρυθὲν κακόν, καὶ εἴ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο, τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεσήμαιεν. [2.49.8] κατέσκηπτε γὰρ ἐς αἰδοῖα καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας καὶ πόδας, καὶ πολλοὶ στερισκόμενοι τούτων διέφευγον, εἰσὶ δ' οἱ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε παραυτίκα ἀναστάντας τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγνόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηδεῖους...»

Μετάφραση: Ελευθέριος Βενιζέλος

«...Το ἔτος τῶ ὄντι ἐκεῖνο, κατὰ κοινήν ὁμολογίαν, ἔτυχε μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς εἰσβολῆς τῆς νόσου να εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀπηλλαγμένον ἀπὸ ἄλλας ἀσθενείας. Εἰάν ὁμως κανεὶς ὑπέφερε τυχόν προηγουμένως ἀπὸ καμίας ἄλλης ἀσθένειας, ὅλοι κατέληγαν εἰς αὐτήν. [2] Ὅσοι ἐξ ἄλλου ἦσαν ὡς τότε υγιεῖς, χωρὶς καμίας φανεράν αἰτίαν, προσεβάλλοντο αἰφνιδίως ἀπὸ πονο-

κέφαλον με ἰσχυρόν πυρετόν καὶ ἐρυθμήματα καὶ φλόγῳσιν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ ἐσωτερικόν τοῦ στόματος, ὁ φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα ἐγίνοντο εὐθύς αἱματώδη, καὶ ἡ ἐκπονή ἦτον ἀφύσικος καὶ δυσῶδης. [3] Κατόπιν τῶν φαινομένων αὐτῶν, ἐπηκολούθουν πτερνισμοὶ καὶ βραχνάδα, καὶ μετ' ὀλίγον τὸ κακὸν κατέβαιναν εἰς τὸ στήθος, συνοδευόμενον ἀπὸ ἰσχυρόν βήχα. Καὶ ὅταν προσέβαλλε τὸν στόμαχον, ἐπροκάλει ναυτίαν, καὶ ταύτην ἐπηκολούθουν, με μεγάλην μάλιστα ταλαιπωρίαν, ἐμετοὶ χολῆς, ὅσοι περιγράφονται ὑπὸ τῶν ἰατρῶν. [4] Καὶ εἰς ἄλλους μὲν ἀμέσως, εἰς ἄλλους δὲ πολὺ βραδύτερον, παρουσιάετο τάσις πρὸς ἐμετόν ἀτελεσφόρητος, προκαλοῦσα ἰσχυρόν σπασμὸν, ὁποῖος εἰς ἄλλους μὲν κατέπαυεν, εἰς ἄλλους δὲ ἐξηκολούθει ἐπὶ πολὺ. [5] Τὸ σῶμα ἐξωτερικῶς δὲ παρουσιάετο πολὺ θερμὸν εἰς τὴν ἀφήν, οὐτε ἦτο ὡχρόν, ἀλλ' ὑπέρυθρον, πελιτόν, ἔχον ἐξανθήματα μικρῶν φλυκταίνων καὶ ἐλκῶν. Εἰσωτερικῶς ὁμως ἐθερμαίνετο τόσον πολὺ, ὥστε οἱ ἀσθενεῖς δὲν ηνεύχοντο οὐτε τα ἐλαφρότατα ἐνδύματα ἢ σινδόνια, καὶ ἐπέμεναν να εἶναι γυμνοὶ, καὶ μεγίστην ησθάνοντο ευχαρίστησιν, ἀν ἠμπορούσαν να ριφθοῦν ἐντός ψυχροῦ ὕδατος. Πολλοὶ δὲ πράγματι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν μείνει ἀνεπιτήρητοι, ἐρρίφθησαν εἰς δεξαμενάς, διότι κατετρύχοντο ἀπὸ δίψαν ἀσβεστον, ἀφοῦ καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον ποτόν εἰς οὐδὲν ὠφέλει. [6] Καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ ν' ἀναπαυθῶν, καθὼς καὶ ἡ αἰπνία, τοὺς ἐβασάνιζαν διαρκῶς. Καὶ τὸ σῶμα, ἐφόσον ἡ νόσος ἦτο εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, δὲν κατεβάλλετο, ἀλλ' ἀντεῖχε καταπληκτικῶς εἰς τὴν ταλαιπωρίαν, ὥστε ἢ ἀπέθνησκαν οἱ πλείστοι τὴν ἐβδόμην ἢ ἐνάτην ἡμέραν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ πυρετοῦ, πρὶν ἐξαντληθῶν ἐντελῶς αἱ δυνάμεις τῶν, ἢ, εἰάν διέφευγαν τὴν κρίσιν, ἡ νόσος κατήρχετο περαιτέρω εἰς τὴν κοιλίαν καὶ ἐπροκάλει ἰσχυρὰν ἐλκῳσιν, καὶ συγχρόνως ἐπήρχετο ἰσχυρὰ διάρροια, οὕτως ὥστε κατὰ τὸ μεταγενέστερον τοῦτον στάδιον οἱ πολλοὶ ἀπέθνησκαν ἀπὸ ἐξάντησιν. [7] Διότι τὸ νόσημα, ἀφοῦ ἤρχιζεν ἀπὸ τὴν κεφαλῇ, ὅπου τὸ πρῶτον ἐγκαθίστατο, ἐξετείνετο βαθμηδὸν ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ ἀν κανεὶς ἤθελε διαφύγει τὸν θάνατον, προσέβαλλε τα ἄκρα, ὅπου ἀφηνε τα ἰχνη του. [8] Καθόσον τὸ νόσημα προσέβαλλε καὶ τα αἰδοῖα καὶ τα ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν, καὶ πολλοὶ χάνοντες αὐτὰ ἐσώζοντο, μερικοὶ μάλιστα ἔχοντες καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ἄλλοι πάλιν, εὐθύς μετὰ τὴν θεραπείαν, ἐπάθον γενικὴν ἀμνησίαν καὶ δὲν ἀνεγνώριζαν οὐτε εαυτοὺς, οὐτε τοὺς οἰκείους τῶν...»

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ**

**Australian
registered Greek
Lawyer entitled
to practice Greek Law**

Το γραφείο μας σε συνεργασία και με τη Δικηγόρο του Σύνδευ ΑΘΗΝΑ ΤΟΥΡΙΚΗ (ATHENA TOURIKIS) - SOLICITOR αναλαμβάνουμε την διεκπεραίωση των υποθέσεων σας στην Ελλάδα και την Αυστραλία.

- Θέματα κληρονομιών, αποδοχές, διανομές περιουσιών και σύνταξη διαθηκών στην Ελλάδα και την Αυστραλία.
- Γονικές Παροχές, θέματα ασφάλισης και συνταξιοδοτικά στην Ελλάδα.
- Τακτοποίηση με συνεργάτες λογιστές στην Ελλάδα των φορολογικών σας θεμά-

- των - Ελληνική υπηκοότητα και ελληνικά διαβατήρια.
- Κάθε είδους μεταβίβαση ακινήτων, πώληση, αγορά κ.λπ. στην Ελλάδα.
- Πληρεξούσια για την Ελλάδα για οποιοδήποτε θέμα υπάρχει ανάγκη.
- Εκδωση ΑΦΜ, ΑΜΚΑ και κλειδαριθμού κα-

- θώς και διορισμό φορολογικού αντικλήτου στην Ελλάδα - Υπαγωγή κατοίκων εξωτερικού στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στην Αθήνα.
- Πλήρης ενημέρωση σχετικά με τα φορολογικά σας θέματα και τις τυχόν οφειλές σας σε σχέση με την περιουσία σας στην Ελλάδα όπου και αν βρίσκεται εκεί.

Βρισκόμαστε ΕΔΩ στην Αυστραλία για οποιοδήποτε θέμα σας απασχολεί στην Ελλάδα.

Επικοινωνήστε μαζί μας Tel: 0421 969 172, (02) 9261 3144, e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

Διεύθυνση: 377-383 Sussex St. (Suite 4, Level 5), SYDNEY, NSW 2000